

CRITERIOS

DE

EVALUACIÓN

5º DE PRIMARIA

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual establix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

DOCUMENTO PUENTE

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 5º primaria CASTELLANO LENGUA Y LITERATURA

BLOQUE 1. LENGUA ORAL: HABLAR Y ESCUCHAR

5ºCLL.BL1.1 Participar en debates y coloquios sobre temas cercanos a su experiencia respetando al moderador y utilizar el diálogo para resolver conflictos interpersonales, escuchando activamente, identificando y respetando las emociones y el contenido del discurso del interlocutor,

5ºCLL.BL1.2 Identificar tipologías textuales y realizar inferencias interpretando sentidos figurados y significados no explícitos de la información verbal y no verbal de textos del ámbito escolar y social, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor

5ºCLL.BL1.3 Producir con supervisión textos orales de los géneros habituales del nivel educativo, a partir de un guion previo con una estructura coherente, mismos y utilizando el vocabulario, la entonación y dicción y los recursos no verbales correctamente además de un lenguaje no discriminatorio.

5ºCLL.BL1.4 Memorizar y reproducir con supervisión textos orales de los géneros más habituales del nivel educativo, previamente escuchados o leídos en diferentes formatos, aplicando con creatividad las estrategias de expresión oral adecuadas.

5ºCLL.BL1.5 Interpretar textos orales del ámbito escolar y social procedentes de los medios de comunicación, utilizando las estrategias de comprensión oral del nivel educativo, expresando su opinión sobre el contenido del mensaje y la intención del emisor e imitando, con ayuda de guías, la estructura y el lenguaje propio de estos textos con el fin de ofrecer y compartir información y opinión sobre temas cercanos a su experiencia.

BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LEER

5ºCLL.BL2.1 Leer con supervisión, adecuándose al formato y a la estructura textual, textos del ámbito escolar y social y elegir sus lecturas personales y de apoyo a las tareas de aprendizaje según sus preferencias e intereses.

5ºCLL.BL2.2 Interpretar, con la supervisión de un adulto y la ayuda de sus compañeros a través del diálogo y la reflexión, textos del ámbito escolar y social anticipando y reformulando hipótesis a través de elementos de formato y de capítulos e índices, destacando ideas principales y secundarias y palabras clave, realizando inferencias e interpretando sentidos figurados y significados no explícitos, reconociendo la estructura básica del texto y expresando su opinión sobre el contenido y la intención del autor.

5ºCLL.BL2.3 Leer en medios digitales para buscar, seleccionar y almacenar información con la supervisión del adulto, comprobando la validez de la fuente, y utilizarla para ampliar conocimientos, dando cuenta de algunas referencias bibliográficas.

5ºCLL.BL2.4 Utilizar de manera guiada diferentes tipos de bibliotecas del entorno social y virtual para buscar y localizar información en todo tipo de soportes y seleccionar lecturas personales, manejando de forma guiada sus catálogos en línea y reconocer y respetar sus normas de funcionamiento haciendo un uso responsable de materiales y espacios funcionales.

5ºCLL.BL2.5 Participar de forma responsable en acciones del Plan lector del centro, como su blog de lectura, etc, para mejorar su competencia lectora, afianzar el hábito lector y colaborar, con supervisión, haciendo propuestas y asumiendo responsabilidades en el desarrollo de algunas actividades.

BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR

5ºCLL.BL3.1 Planificar y escribir, de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros, textos de los géneros más habituales del nivel educativo, redactando el borrador, con una estructura coherente y un vocabulario apropiado y utilizando los recursos lingüísticos con creatividad y sentido estético.

5ºCLL.BL3.2 Realizar el proceso de revisión de textos escritos detectando errores con ayuda de guías y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada para mejorar el producto final y presentarlo cuidando sus aspectos formales y respetando las normas de corrección gramatical y ortográfica del nivel educativo.

5ºCLL.BL3.3 Utilizar, con supervisión la escritura para organizar la información obtenida durante la escucha activa o la lectura reflexiva reconociendo que puede no ser fiable, mediante esquemas lógicos, resúmenes, gráficos o herramientas sencillas de presentación de contenidos digitales para utilizarla en la redacción de textos o en las tareas de aprendizaje utilizando diversos recursos de forma responsable.

BLOQUE 4. CONOCIMIENTO DE LA LENGUA

5ºCLL.BL4.1 Aplicar los conocimientos sobre los elementos básicos del sistema lingüístico adecuados al nivel educativo adquiridos mediante un proceso de reflexión individual y colectiva, para interpretar, elaborar y revisar textos detectando errores y resolviendo dudas, con la supervisión de un adulto y la colaboración de sus compañeros.

5ºCLL.BL4.2 Utilizar, con supervisión, diferentes tipos de diccionarios *online* e impresos (diccionarios de homónimos y temáticos), para resolver dudas sobre el significado del vocabulario utilizado en el proceso de interpretación, elaboración y revisión de textos.

5ºCLL.BL4.3 Reconocer los diferentes tipos de sujetos para elaborar oraciones adecuadas al nivel, detectando errores y resolviendo sus dudas de forma reflexiva y dialogada, con la supervisión de un adulto o colaborando con sus compañeros.

5ºCLL.BL4.4 Diferenciar las características históricas de las lenguas de España y del español de América, expresando la valoración y el respeto por la variedad lingüística y por sus hablantes.

5ºCLL.BL4.5 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.

5ºCLL.BL4.6 Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.

5ºCLL.BL4.7 Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y valorando las de los demás, utilizando el diálogo igualitario para resolver conflictos y discrepancias.

5ºCLL.BL4.8 Participar en equipos de trabajo compartiendo información y contenidos digitales de forma oral o escrita con un lenguaje no discriminatorio, utilizando herramientas de comunicación de las TIC y entornos virtuales de aprendizaje. Aplicar buenas formas de conducta en la comunicación y prevenir, denunciar y proteger a otros de las malas prácticas como el ciberacoso.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

5ºCLL.BL5.1 Identificar, utilizando expresiones específicas de la terminología literaria, los elementos básicos de la novela de género, las estrofas en textos poéticos y las referencias a la situación espacio-temporal en obras teatrales y algunos recursos retóricos cuando aparecen en textos literarios mientras participa en actividades de lectura, audición colectiva, recitado y dramatización.

5ºCLL.BL5.2 Buscar, seleccionar y almacenar digitalmente información de fuentes diversas sobre el entorno social y cultural próximo a través de la lectura o audición reflexiva de fragmentos y obras completas tanto clásicos como actuales de los géneros y subgéneros adecuados al nivel educativo, para ampliar sus conocimientos y utilizarla en las tareas de aprendizaje, cuestionando la validez de la

5ºCLL.BL5.3 Escribir con sentido estético y creatividad, de manera autónoma o colaborativa, narraciones de ficción verosímiles y poemas o canciones, utilizando recursos retóricos y métricos adecuados al nivel, siguiendo con supervisión las distintas fases de la creación textual.

5ºCLL.BL5.4 Participar en producciones colectivas realizando dramatizaciones, representaciones e improvisaciones, de textos literarios y no literarios adecuados al nivel, así como de textos propios, aplicando con corrección, creatividad y sentido estético las estrategias de comunicación oral y las técnicas expresivas y teatrales aprendidas

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 5º primaria MATEMÁTICAS	
BLOQUE 1. PROCESOS, MÉTODOS Y ACTITUDES MATEMÁTICAS	
5ºMAT.BL1.1 Analizar enunciados de problemas y pequeñas investigaciones matemáticas relacionados con objetos, hechos y situaciones del entorno próximo utilizando estrategias como la identificación de la respuesta correspondiente a un problema y la detección de enunciados que no planteen problemas.	
5ºMAT.BL1.2 En la resolución de problemas y pequeñas investigaciones científicas utilizar diferentes estrategias como el ensayo y error razonado (el error como forma de aprendizaje) y la representación mediante esquemas comprobando la coherencia entre el resultado y la pregunta, comunicando con claridad el proceso seguido a través de la reflexión y el diálogo.	
5ºMAT.BL1.3 Reconocer y utilizar el vocabulario específico del lenguaje plástico del nivel educativo para analizar e intercambiar informaciones con otros alumnos, explicar el proceso seguido en la elaboración de productos artísticos, evaluar el resultado de sus aprendizajes y de los de sus compañeros /as y para presentar los resultados de su trabajo en público.	
5ºMAT.BL1.4 Interpretar las demandas de las tareas de aprendizaje, mantener la concentración y el esfuerzo mientras las realiza, adaptándose a los cambios sin desanimarse ante las dificultades, intentando resolver las dudas por sus propios medios haciéndose preguntas y buscando ayuda si la necesita.	
5ºMAT.BL1.5 Planificar la realización de un producto o una tarea estableciendo metas, proponer un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionar los materiales, modificarlo mientras se desarrolla, evaluar el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.	
5ºMAT.BL1.6 Buscar y seleccionar información, con supervisión, en diferentes medios de forma crítica a su validez sobre los conocimientos y procesos que se trabajan en el nivel educativo, registrándola en papel de forma cuidadosa o almacenándola digitalmente. Procesar y organizar la información utilizando la escritura mediante esquemas lógicos, resúmenes y mapas conceptuales, comunicar las conclusiones de forma correcta en papel y digitalmente mediante herramientas sencillas de presentación de contenidos digitales y memorizar los conocimientos de forma comprensiva.	
BLOQUE 2. NÚMEROS	
5ºMAT.BL2.1 Interpretar y expresar el valor de números, fracciones y decimales hasta las milésimas en todo tipo de documentos escritos y situaciones: facturas comerciales, rebajas, impuestos, compra-venta de artículos.	
5ºMAT.BL2.2 Operar con los números naturales y decimales con estrategias de cálculo (estimación, calculadora, propiedades de los números) y procedimientos (algoritmos y calculadora) más adecuados según la naturaleza del cálculo para evaluar resultados y extraer conclusiones en situaciones de compra-venta (rebajas, impuestos, presupuestos-reformas...), de logística (distribución de recursos, planificación de viajes...) y otras.	
5ºMAT.BL2.3 Realizar cálculos sencillos con fracciones básicas ($\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$), sus porcentajes y decimales (cálculo del % de un número y su equivalente en fracciones y en decimales) para analizar datos y mensajes de textos numéricos en situaciones de cálculo de precios, impuestos, rebajas, ofertas publicitarias...	
BLOQUE 3. MEDIDAS	
5ºMAT.BL3.1 Identificar y seleccionar los instrumentos de medida (cronómetro, regla, metro, cinta métrica, reloj analógico, reloj digital, balanza, báscula, probeta, matraz), para realizar con exactitud y precisión mediciones de distintas magnitudes (longitud, superficie, peso/masa, capacidad y tiempo) en entornos reales (mercado, calle, competiciones,...)	
5ºMAT.BL3.2 Operar con las unidades de medida más usuales (longitud, peso/masa, capacidad y tiempo), transformando unas unidades en otras de la misma magnitud cuando así lo requiera la situación planteada (comparación, ordenación, estimación, medida, cálculo) en contextos escolares y sociales (organización de excursiones, preparación de recetas,...)	
5ºMAT.BL3.3 Clasificar ángulos, transportarlos y aplicar el conocimiento del sistema sexagesimal para su adición y sustracción geométrica en el contexto escolar.	
BLOQUE 4. GEOMETRÍA	
5ºMAT.BL4.1 Reproducir y clasificar figuras planas en base a alguna de sus propiedades con los recursos apropiados (regla, semicírculo graduado, compás, tijeras, programas de geometría dinámica, etc.), utilizando el vocabulario adecuado, para contrastar el entorno con los modelos geométricos.	
5ºMAT.BL4.2 Descubrir las fórmulas del área del cuadrado, rectángulo, paralelogramo y el triángulo construidos sobre tramas cuadradas, expresando el resultado en unidades no convencionales.	
5ºMAT.BL4.3 Reproducir y clasificar cuerpos geométricos con los recursos apropiados (polígonos encajables, polígonos troquelados, desarrollos planos y programas informáticos de geometría dinámica) utilizando el vocabulario adecuado, para contrastar el mundo que nos rodea con los modelos geométricos.	
5ºMAT.BL4.4 Describir e interpretar posiciones y movimientos expresados con el sistema de coordenadas cartesianas, utilizando distancias, ángulos y giros para modelizar las situaciones y los movimientos en el mundo real.	
5ºMAT.BL4.5 Identificar y respetar algunas de las manifestaciones artísticas más significativas de la arquitectura, escultura y el diseño industrial en las que aparecen los elementos geométricos del nivel argumentando ideas, opiniones y preferencias a través del diálogo.	
BLOQUE 5. ESTADÍSTICA Y PROBABILIDAD	
5ºMAT.BL5.1 Recoger durante una semana/mes/año datos de fenómenos personales, sociales o meteorológicos... (por ejemplo, temperatura máxima y mínima, presión atmosférica, velocidad del viento, horas viendo la televisión...), registrarlos en una tabla de doble entrada, representarlos en un gráfico, para intentar dar respuesta a cuestiones concretas planteadas con anterioridad (por ejemplo: hay relación entre presión y temperatura?...).	
5ºMAT.BL5.2 Predecir el resultado de un experimento aleatorio compuesto de dos experiencias (por ejemplo, ¿qué es más probable obtener un seis o un ocho al lanzar dos dados y sumar el resultado obtenido?, ¿de cuantas formas podemos obtener un nueve al sumar los resultados de dos dados?...), para realizar posteriormente la experiencia, organizando los datos en una tabla de doble entrada, escribiendo las conclusiones del experimento.	

CRITERIS D'avaluació 5é primària VALENCIÀ LLENGUA I LITERATURA**BLOC 1. LA LLENGUA ORAL. PARLAR I ESCOLTAR**

5tVLL.BL1.1 Participar en debats i col·loquis sobre temes pròxims a la seua experiència respectant el moderador i utilitzar el diàleg per a resoldre conflictes interpersonals escoltant activament, identificant i respectant les emocions i el contingut del discurs de l'interlocutor, exposant i reformulant de manera organitzada les seues opinions amb un llenguatge respectuós.

5tVLL.BL1.2 Identificar tipologies textuales i realitzar inferències interpretant sentits figurats i significats no explícits de la informació verbal i no verbal de textos de l'àmbit escolar i social, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor.

5tVLL.BL1.3 Prodir amb supervisió textos orals dels gèneres habituals del nivell educatiu, a partir d'un guió previ amb una estructura coherent, i utilitzant el vocabulari, l'entonació i els recursos no verbals correctament, a més d'un llenguatge no discriminatori.

5tVLL.BL1.4 Memoritzar i reproduir amb supervisió textos orals dels gèneres més habituals del nivell educatiu, prèviament escoltats o llegits en diferents formats, aplicant amb creativitat les estratègies d'expressió oral adequades.

5tVLL.BL1.5 Interpretar textos orals de l'àmbit escolar i social procedents dels mitjans de comunicació, utilitzant les estratègies de comprensió oral del nivell educatiu, expressant la seua opinió sobre el contingut del missatge i la intenció de l'emissor i imitant, amb ajuda de guies, l'estructura i el llenguatge propi d'estos textos a fi d'ofrir i compartir informació i opinió sobre temes pròxims a la seua experiència.

BLOC 2. COMUNICACIÓ ESCRITA. LLEGIR

5tVLL.BL2.1 Llegir amb supervisió, adequant-se al format i a l'estructura textual, textos de l'àmbit escolar i social i triar les seues lectures personals i de suport a les tasques d'aprenentatge segons les seues preferències i interessos.

5tVLL.BL2.2 Interpretar, amb la supervisió d'un adult i l'ajuda dels seus companys a través del diàleg i la reflexió, textos de l'àmbit escolar i social, anticipant i reformulant hipòtesis a través d'elements de format i de capítols i índexs, destacant idees principals i secundàries i paraules clau, realitzant inferències i interpretant sentits figurats i significats no explícits, reconeixent l'estructura bàsica del text i expressant la seua opinió sobre el contingut i la intenció de l'autor.

5tVLL.BL2.3 Llegir en mitjans digitals per a buscar, seleccionar i emmagatzemar informació amb la supervisió de l'adult, comprovant la validesa de la font i utilitzar-la per a ampliar coneixements, donant compte d'alguna referències bibliogràfiques.

5tVLL.BL2.4 Utilitzar de manera guida diferents tipus de biblioteques de l'entorn social i virtual per a buscar i localitzar informació en tot tipus de suports i seleccionar lectures personals, manejan de manera guida els seus catàlegs en línia i reconéixer i respectar les seues normes de funcionament fent un ús responsable de materials i espais funcionals.

5tVLL.BL2.5 Participar de forma responsable en accions del Pla lector del centre, com ara el seu blog de lectura, etc., per a millorar la seua competència lectora, refermar l'hàbit lector i col·laborar, amb supervisió, fent propostes i assumint responsabilitats, en el desenrotllament d'algunes activitats.

BLOC 3. COMUNICACIÓ ESCRITA. ESCRIURE

5tVLL.BL3.1 Planificar i escriure, de manera reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys, textos dels gèneres més habituals del nivell educatiu, redactant l'esborrany, amb una estructura coherent i un vocabulari apropiat i utilitzant els recursos lingüístics amb creativitat i sentit estètic.

5tVLL.BL3.2 Realitzar, amb supervisió, el procés de revisió de textos escrits, detectant errors amb ajuda de guies i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva i dialogada, per a millorar el producte final i presentar-lo cuidant els seus aspectes formals i respectant les normes de correcció gramatical i ortogràfica del nivell educatiu.

5tVLL.BL3.3 Utilitzar, amb supervisió, l'escriptura per a organitzar la informació obtinguda durant l'escuta activa o la lectura reflexiva reconeixent que pot no ser fiable, per mitjà d'esquemes lògics, resums, gràfics o ferramentes senzilles de presentació de continguts digitals per a utilitzar-la en la redacció de textos o en les tasques d'aprenentatge utilitzant diversos recursos de forma responsable.

BLOC 4. CONEIXEMENT DE LA LLENGUA

5tVLL.BL4.1 Aplicar els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic adequats al nivell educatiu adquirits per mitjà d'un procés de reflexió individual i col·lectiva, per a interpretar, elaborar i revisar textos detectant errors i resolent dubtes, amb la supervisió d'un adult i la col·laboració dels seus companys.

5tVLL.BL4.2 Utilitzar, amb supervisió, diferents tipus de diccionaris en línia i impresos (diccionaris d'homònims i temàtics), per a resoldre dubtes sobre el significat del vocabulari utilitzat en el procés d'interpretació, elaboració i revisió de textos.

5tVLL.BL4.3 Reconéixer els diferents tipus de subjectes per a elaborar oracions adequades al nivell, detectant errors i resolent-ne els dubtes de manera reflexiva i dialogada, amb la supervisió d'un adult o col·laborant amb els seus companys.

5tVLL.BL4.4 Diferenciar les característiques històriques de les llengües d'Espanya, expressant la valoració i el respecte per la varietat lingüística i pels seus parlants.

5tVLL.BL4.5 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.

5tVLL.BL4.6 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotlla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.

5tVLL.BL4.7 Actuar de manera eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per a aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres, utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

5tVLL.BL4.8 Participar en equips de treball compartint informació i continguts digitals de manera oral o escrita amb un llenguatge no discriminatori, utilitzant ferramentes de comunicació de les TIC i entorns virtuals d'aprenentatge. Aplicar bones formes de conducta en la comunicació i previndre, denunciar i protegir a altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.

BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA

5tVLL.BL5.1 Identificar, utilitzant expressions específiques de la terminologia literària, els elements bàsics de la novel·la de gènere, les estrofes en textos poètics i les referències a la situació espai-temporal en obres teatrals i alguns recursos retòrics quan apareixen en textos literaris mentres participa en activitats de lectura, audició col·lectiva, recitat i dramatització.

5tVLL.BL5.2 Buscar, seleccionar i emmagatzemar digitalment informació de fonts diverses sobre l'entorn social i cultural pròxim a través de la lectura o audició reflexiva de fragments i obres completes tant clàssics com actuals dels gèneres i subgèneres adequats al nivell educatiu, per a ampliar els seus coneixements i utilitzar-la en les tasques d'aprenentatge, qüestionant la validesa de la informació i donant compte d'algunes referències bibliogràfiques.

5tVLL.BL5.3 Escriure amb sentit estètic i creativitat, de manera autònoma o col·laborativa, narracions de ficció versemblants i poemes o cançons, utilitzant recursos retòrics i mètrics adequats al nivell, seguint amb supervisió les distintes fases de la creació textual.

5tVLL.BL5.4 Participar en produccions col·lectives realitzant dramatitzacions, representacions i improvisacions de textos literaris i no literaris adequats al nivell, així com de textos propis, aplicant amb correcció, creativitat i sentit estètic les estratègies de comunicació oral i les tècniques expressives i teatrals apreses.

CRITERIS D'avaluació 5é primària C. NATURALS

BLOC 1: INICIACIÓ A L'ACTIVITAT CIENTÍFICA

5tCN.BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes en què, amb l'ajuda del docent, es relacionen diversos fets, relacionades amb el ser humà i la salut, els sers vius, la matèria i l'energia i la tecnologia o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana ,referides a Espanya i a la Comunitat Valenciana, determinar els conceptes clau i establir els mètodes i instruments més adequats.

5tCN.BL1.2 Obtindre, de forma autònoma, informació seguint pautes d'observació sistemàtica sobre fets i fenòmens del seu entorn, reconeixent els canvis provocats per les seues interaccions i registrar la informació per mitjà de textos, utilitzant mitjans digitals d'emmagatzematge i cuidant del seu bon ús i manteniment.

5tCN.BL1.3 Elaborar i utilitzar gràfiques, taules i mapes per a representar la informació, destacar algunes conclusions sobre la base de les dades i assenyalar possibles discrepàncies o irregularitats entre elles.

5tCN.BL1.4 Comunicar oralment i per escrit (text informatiu), de forma simplificada, el procés d'indagació seguit i el resultat d'una experiència realitzada utilitzant el vocabulari propi i fent ús de les TIC.

5tCN.BL1.5 Actuar de forma eficaç en equips de treball, acceptant el seu rol i la seua tasca i esforçant-se per aconseguir metes comunes, fent aportacions i valorant les dels altres i utilitzant el diàleg igualitari per a resoldre conflictes i discrepàncies.

5tCN.BL1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptar-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats i intentar resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda, si en necessita.

5tCN.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca, establir metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotilla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.

BLOC 2: EL SER HUMÀ I LA SALUT

5tCN.BL2.1 Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la funció de relació del cos humà per mitjà de l'ús de les TIC de manera eficient i responsable.

5tCN.BL2.2 Realitzar de forma habitual activitats físiques i esportives, relacionar esta pràctica amb l'adequat funcionament del cos i reconéixer els efectes nocius del consum d'alcohol i drogues.

5tCN.BL2.3 Reconéixer emocions i sentiments propis i aliens, reconéixer la seua importància i posar-se en el lloc d'altres, reflexionar i extraure conclusions per a expressar-se mostrant empatia de forma respectuosa i creativa.

BLOC 3. ELS SERS VIUS

5tCN.BL3.1 Identificar i explicar l'estructura interna dels sers vius (cèl·lules, teixits, òrgans, aparells i sistemes) i reconéixer les principals característiques i les seues funcions a través de l'ús eficient i responsable de les TIC.

5tCN.BL3.2 Observar i identificar nivells de classificació dels sers vius atenent la funció de nutrició i reproducció, per mitjà de l'ús eficient i responsable de les TIC.

5tCN.BL3.3 Observar i identificar característiques i components d'ecosistemes terrestres i aquàtics, així com els principals ecosistemes de la Comunitat Valenciana, i algunes causes de l'extinció d'espècies, reconéixer accions de conservació i millora del medi ambient i proposar actuacions del ser humà per a cuidar-les.

BLOC 4: MATÈRIA I ENERGIA

5tCN.BL4.1 Aplicar els procediments per a la mesura de la massa i el volum a través de l'experimentació.

5tCN.BL4.2 Diferenciar les fonts d'energies, el seu origen i les seues matèries primeres, identificant les conseqüències d'un mal ús de l'energia, reconeixent algunes actuacions que afavorixen el seu desenrotllament sostenible i equitatiu.

5tCN.BL4.3 Planificar i realitzar experiències senzilles per a reconéixer els estats de la matèria i les seues propietats, respectant les normes d'ús, seguretat i de conservació dels instruments i dels materials de treball a l'aula.

BLOC 5. LA TECNOLOGIA, OBJECTES I MÀQUINES

5tCN.BL5.1 Explorar i classificar màquines i aparells segons la font d'energia utilitzada, per a descriure els principis bàsics de funcionament i la seua utilitat.

5tCN.BL5.2 Realitzar experiències senzilles amb palanques, explicar els resultats i actuar segons les instruccions i normes de seguretat.

5tCN.BL5.3 Dissenyar i construir objectes o màquines senzilles que complisquen una funció o condició, proporcionar informació sobre quines estratègies han emprat i avaluar el resultat.

5tCN.BL5.4 Qüestionar i debatre la importància de la tecnologia en la vida quotidiana, els seus beneficis i els riscos que impliquen i reconéixer la seua contribució a la satisfacció de necessitats humanes en l'escola, en la llar, en el treball, en la cultura i l'oci.

CRITERIS D'AVALUACIÓ 5é primària C. SOCIALS

BLOC 1: CONTINGUTS COMUNS

5tCS.BL1.1 Planificar una indagació a partir de preguntes en què amb la guia del docent es relacionen diversos fets socials de l'edat mitjana i de l'edat moderna o que impliquen la interacció entre les dinàmiques del medi natural i l'acció humana referides a Espanya i la Comunitat Valenciana suggerint possibles fonts d'informació i normes de comportament adequades en el cas de les eixides o visites a museus.

5tCS.BL1.2 Obtindre informació de fonts variades i organitzar-la utilitzant diversos procediments, com ara l'elaboració d'esquemes, resums o mapes conceptuais emprant algunes ferramentes informàtiques.

5tCS.BL1.3 Elaborar i utilitzar gràfiques, taules, mapes temàtics, línies de temps per a representar la informació, destacant algunes conclusions sobre la base de les dades i assenyalant en elles possibles discrepàncies o regularitats.

5tCS.BL1.4 Elaborar un text informatiu basat en una planificació prèvia on s'indiquen els passos seguits i les conclusions aconseguides mencionant alguns fets en què es basen per mitjà de l'ajuda de TIC i utilitzant una terminologia conceptual adequada.

5tCS.BL1.5 Mostrar iniciativa per a actuar de manera eficaç per a desenrotillar activitats conjuntes en la planificació, proposant idees constructives, escoltant les dels altres, animant a la participació i l'esforç de cada un per a aconseguir objectius comuns, reconeixent les seues aportacions, dialogant per a superar discrepàncies i fomentant el valor de la convivència.

5tCS.BL1.6 Interpretar les demandes de les tasques d'aprenentatge, mantindre la concentració i l'esforç mentres les realitza, adaptant-se als canvis sense desanimar-se davant de les dificultats, intentant resoldre els dubtes pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si en necessita.

5tCS.BL1.7 Planificar la realització d'un producte o una tasca establint metes, proposar un pla ordenat d'accions per a aconseguir-les, seleccionar els materials, modificar-lo mentres es desenrotilla, avaluar el procés i la qualitat del producte final amb ajuda de guies per a l'observació.

5tCS.BL1.8 Reconéixer la diversitat cultural com a resultat de l'evolució de les societats històriques i les aportacions de les migracions recents i reconéixer i considerar les seues aportacions com un gran enriquiment del nostre patrimoni cultural i artístic, però també plantejar-se com les diferències culturals van donar lloc a situacions de discriminació.

BLOC 2. EL MÓN EN QUÈ VIVIM

5tCS.BL2.1 Descriure el sistema Solar com a part de l'Univers identificant el seu origen i alguns dels seus components així com la seu posició relativa a partir de representacions virtuals.

5tCS.BL2.2 Descriure les propietats d'alguns tipus de mapes, globus i sistemes de geolocalització populars segons els seus propòsits i funcions assenyalant alguns avantatges i algunes limitacions.

5tCS.BL2.3 Aplicar la noció de factors climàtics per a explicar la distribució de les àrees climàtiques a Espanya per mitjà de mapes posant exemples de la influència del clima en aspectes del paisatge relatius a la vegetació i sobre les activitats humanes.

5tCS.BL2.4 Relacionar el règim dels rius de la península Ibèrica amb els canvis estacionals, les característiques climàtiques, el relleu i la construcció d'infraestructures i altres activitats humanes que afecten la seu conca hidrogràfica.

5tCS.BL2.5 Descriure, anomenar i situar en un mapa les principals unitats de relleu de la península Ibèrica i relacionar la seu estructura amb la labor transformadora dels rius i els seus vessants hidrogràfics i el mar a través d'imatges aèries o digitals

5tCS.BL2.6 Analitzar alguns paisatges agraris i turístics d'Espanya com a resultat de l'acció humana sobre el sòl, el relleu, els recursos hídrics i alguns elements del clima.

5tCS.BL2.7 Examinar alguns problemes ambientals relacionats amb el desenrotllament sostenible com l'esgotament, escassetat o deteriorament per contaminació dels recursos que es poden obtindre del sòl i el subsòl especialment les matèries primeres i l'aigua com a resultat de les activitats humanes.

BLOC 3. VIURE EN SOCIETAT

5tCS.BL3.1 Descriure, utilitzant els termes apropiats, les característiques de la població espanyola i la seu evolució en l'últim segle a partir de dades estadístiques, assenyalant el paper exercit per la reducció de la mortalitat infantil i l'augment de l'esperança de vida en l'enveliment de la població europea per mitjà de l'anàlisi de piràmides de població.

5tCS.BL3.2 Descriure la distribució de la població a Espanya i a Europa aportant-ne possibles raons i identificar les regions de major i menor densitat i la ubicació de les principals ciutats per mitjà de l'ús de mapes temàtics i fotografies obtingudes per satèl·lit.

5tCS.BL3.3 Comparar diversos fenòmens migratoriis històrics amb els actuals relatius a Espanya i la Unió Europea des del punt de vista de les causes i la regió del seu origen i la de la seu destinació, com ara l'emigració espanyola i europea a Amèrica o l'expulsió dels jueus i moriscos dels territoris de la monarquia hispànica.

5tCS.BL3.4 Localitzar les regions industrials espanyoles identificant el tipus de producció industrial i relacionar-la amb la distribució de la població en nuclis urbans com a font de mà d'obra i de consumidors potencials.

5tCS.BL3.5 Relacionar la localització de les empreses que produeixen béns de consum o proporcionen serveis bàsics i la distribució de la població com a font de mà d'obra i consumidors.

5tCS.BL3.6 Reconéixer el paper de la publicitat com un mitjà per a fomentar el consum de béns i serveis i la necessitat de saber avaluar els recursos econòmics disponibles de la família i planificar el gasto per a evitar un consum compulsiu.²

BLOC 4: LES EMPREMTES DEL TEMPS

5tCS.BL4.1 Representar per mitjà de línies de temps la duració de fets històrics rellevants de l'edat mitjana i edat moderna, situant les dates en el segle a què corresponen, datant els fets històrics significatius que delimiten les grans etapes de la història.

5tCS.BL4.2 Descriure alguns processos i fets històrics de les societats medievals i modernes hispàniques identificant-ne les característiques relatives a l'organització social, econòmica i política i els seus trets culturals, reconeixent les causes dels canvis, les seues conseqüències i la duració dels principals processos històrics d'este període.

5tCS.BL4.3 Utilitzar fonts diverses, com ara textos, reproduccions d'obres d'art, mapes històrics, exposicions en els museus, edificis històrics per a establir fets a partir de preguntes i deduccions sobre els canvis experimentats per les societats medievals i modernes considerant que el passat pot representar-se de diverses formes i en les quals els museus exerciten un paper fonamental per a transmetre l'erència cultural del passat.

CRITERIOS DE EVALUACIÓN 5º primaria VALORES**BLOQUE 1. LA IDENTIDAD Y LA DIGNIDAD DE LA PERSONAL**

5ºVSC.BL1.1 Diseñar su identidad digital asumiendo la necesidad de su protección frente a malas prácticas en entornos digitales, analizando las ventajas y los riesgos de su uso en las aplicaciones y en los servicios en red.

5ºVSC.BL1.2 Identificar la influencia de las emociones y de los sentimientos en las decisiones y acciones de los demás para ponerse en su lugar comprendiendo sus razones y así mejorar la comunicación y la colaboración en tareas comunes.

5ºVSC.BL1.3 Planificar la realización de un producto o una tarea, original o innovadora, proponiendo un plan ordenado de acciones para alcanzarlas, seleccionando los materiales, modificándolas mientras se desarrollan, evaluando el proceso y la calidad del producto final con ayuda de guías para la observación.

5ºVSC.BL1.4 Actuar de modo eficaz en equipos de trabajo, aceptando su rol y su tarea y esforzándose para lograr metas comunes, haciendo aportaciones y teniendo en cuenta las de los demás, utilizando el diálogo para resolver conflictos y discrepancias.

BLOQUE 2. LA COMPRENSIÓN Y EL RESPETO EN LAS RELACIONES INTERPERSONALES

5ºVSC.BL2.1 Expresar con un lenguaje verbal y no verbal adecuado a la situación de comunicación sus emociones y sentimientos utilizando un vocabulario emocional preciso cuando narra sus experiencias o expone sus opiniones y preferencias en conversaciones, coloquios y debates sobre temas cercanos a su experiencia.

5ºVSC.BL2.2 Escuchar activamente a su interlocutor, mostrando interés e interpretando sus emociones y sentimientos, ponerse en su lugar y comprender y respetar sus opiniones y puntos de vista cuando los expresa en conversaciones, coloquios y debates sobre temas cercanos a su experiencia.

5ºVSC.BL2.3 Participar por propia iniciativa en mediaciones informales de conflictos habituales de su entorno próximo para resolver sus propios conflictos y los de los demás y evitarlos analizando las situaciones que los producen.

5ºVSC.BL2.4 Defender sus derechos en las situaciones cotidianas que así lo requieran con un lenguaje respetuoso y manteniendo la calma ante los obstáculos y malentendidos.

5ºVSC.BL2.5 Participar de manera ordenada y activa en un diálogo, admitiendo las opiniones de los compañeros y expresando las propias de manera clara y precisa.

BLOQUE 3. LA CONVIVENCIA Y LOS VALORES CÍVICOS

5ºVSC.BL3.1 Actuar de forma responsable en los servicios públicos y bienes comunes de su entorno, respetando el funcionamiento de los mismos y reconociendo su contribución al bienestar de las personas.

5ºVSC.BL3.2 Analizar, a partir de supuestos prácticos del entorno familiar y social, la aplicación de la igualdad de derechos y la no discriminación por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social para extraer conclusiones y realizar propuestas que mejoren la convivencia.

5ºVSC.BL3.3 Reconocer, por medio de situaciones concretas, lo que define un dilema moral y su importancia para detectar prejuicios relativos a las diferencias por razón de nacimiento, raza, sexo, religión, opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social que se puedan producir en el aula o en el centro, analizando las consecuencias de las diferentes opciones planteadas.

5ºVSC.BL3.4 Identificar las señas de identidad recogidas en el ordenamiento constitucional, en su entorno próximo y a través de los medios de comunicación, reconociendo su significado y su valor como elementos comunes de la sociedad.

5ºVSC.BL3.5 Analizar la utilización que la sociedad hace de los recursos naturales y las fuentes de energía, expresando de forma crítica sus opiniones y proponiendo mejoras orientadas a un desarrollo sostenible.

5ºVSC.BL3.6 Participar de manera responsable en simulaciones sobre la aplicación de primeros auxilios básicos ante accidentes de personas y en actuaciones organizadas de los planes de emergencia y autoprotección, proponiendo acciones preventivas, eficientes o eficaces que ayuden a reducir los daños personales y materiales.

5ºVSC.BL3.7 Utilizar de forma responsable las herramientas de comunicación más comunes en dispositivos de las TIC para la obtención de información, de manera eficiente, en la realización de proyectos individuales en entornos seguros.

5ºVSC.BL3.8 Analizar las causas y consecuencias de los accidentes de tráfico habituales en el entorno próximo, reconociendo situaciones cotidianas en los que se producen y proponiendo medidas que los puedan evitar aplicando las normas de seguridad vial